G ne ipſa,& uniuerſale eſt prius natura ſingulari,ſed non poteſt eſſe ſine ſingularibus, unde Commenta.duodecimo Metaphy.com.præallegato declarans quomodo ſingulare eſt prius uniuerſali ex mente Alexã. inquit,quòd hic nõ eſt intelligẽdum ſecundum eſſe, ſed ſecũdum intellectum, uniuerſalia enim ſecundum intellectum ſunt priora particularibus,quæ cum auferuntur, auferuntur particularia,unde exſtimantur uniuerſalia eſſe ratio ſubſtantiæ, quæ uerba Commẽta. aſſeruit propter opinionem Plato.qui utebatur diffinitione prioris ſecundum naturam, opinando, quòd quemadmodum uniuerſalia poſſunt intelligi per intellectum abſtracta à ſingularibus, ſic etiam in rerum natura ſubſiſtunt ſeparata à ſingularibus,& ſunt rerum ſubſtantiæ, ſed Ariſtote.opinio fuit quòd intellectus multa poteſt ſeparare, quæ natura non poteſt, ſicut ſcribit Commenta. duodecimo Metaphyſi.commen.36. Et confirmatur,quia ſecundum omnem uiam propoſitiones per ſe primi,& ſecundi modi ſunt ſimpliciter neceſſariæ: nam demonſtrationes ſunt neceſſariorum, & impoſſibilium aliter ſe habere.ſi igitur prius ſecundum naturam poſſet eſſe ſecundum rem ſine poſteriori, tunc ſequeretur quòd concluſio demõſtrationis, in qua concluditur propria paſſio de ſubiecto, non eſſet ſimpliciter neceſſaria,quandoquidem ſubiectum de quo demonſtratur poſſet eſſe ſine ipſa cum ſit natura prius,& ita demonſtratio eſſet de contingentibus, & uniuerſaliter de his quæ ſic & aliter ſe habere poſſunt, & ita etiam contingeret de propoſitionibus per ſe primi modi. nam partes diffinitionis etiam natura præcedunt diffini-
H tum.unde Commenta.ſecundo Phyſico. & Ariſtote.cum eo tex,commen.19.inferunt contra Plato. ꝙ formæ naturales ſecundum rationem deberent eſſe ſeparatę à materia ſenſibili,quia ipſe poſuit, ꝙ ſunt ſeparatæ ſecundum eſſe. nam ut deducit Commẽta.manifeſtum eſt quòd quicquid ſeparatur ſecundum eſſe,ſeparatur ratione,ſed non cõuertitur.Ecce igitur quòd iſta ſeparatio in diffinitione prioris ſecundum naturam non eſt intelligenda ſecundum eſſe, ſed ſecundum intellectum. *Et mirum profectò* quomodo Scotus uir ſublimis ingenii, & in ſcientia diuina acutiſſimus, cum quo incedit Antonius Andr. & ſequaces, in hac propoſitione defecerit, qui in hoc ſenſu utitur ea in ſecunda.quæſt.quolibe.articu. primo, ubi probat ꝙ anima intellectiua prius natura eſt hæc quam uniatur materia,quia eſt prius natura terminus creationis quam infundatur, quam propoſitionem iſto modo probat.quia illud quod ſine contradictione poteſt eſſe ſine alio, & non econuerſo, eſt prius naturaliter illo. hoc accipitur, ut inquit ex quinto Metaphy.capitu.de Priori.aliqua,inquit ſecundum naturam & ſubſtantiam ſunt priora quæcunque cõtingunt eſſe ſine aliis,& illa non ſine illis, & in fine capitu.ad iſtum modum reducit omnes modos prioris,& in ſeptimo Metaphyſi.tex.commen.quarto. Eſſe inquit ſubſtantiæ eſt pri-
I mum omnium, & hoc probat. aliorum enim nullum eſt ſeparabile à ſubſtantia,ideſt potens eſſe ſine ſubſtantia.hęc autem ſubſtantia poteſt eſſe ſine aliis quantum eſt ſe. concludit ergo ſecundũ Philoſophum ſeparabilitas iſta prioritatem ſecundum naturam:anima autem non ſolum ſecũdum ſubſtantiam & eſſentiam,ſed ſecundum exiſtẽtiam, & ut terminus creationis diuinę poteſt eſſe ſine materia.ergo poteſt eſſe ſine hoc ꝙ uniatur materiæ,nullo autem modo poteſt eſſe in materia,nec aliquo modo qualitercunqꝫ, niſi ipſa ſit hæc propria ſingularitate.ſequitur ergo iſta propoſitio prima quæ fuit hic probanda: ubi patet ꝙ utitur illa propoſitione prioris ſecũdum naturam quoad poſſe ſeparari à poſteriori ſecũdum eſſe quantum eſt merito ſui. Sed ſi ita intelligat,ſequitur contra ipſum, quia ipſe tenet quòd propria paſſio eſt eadem realiter cum ſubiecto,ſed cũ ſubiectum poſſit eſſe quantum eſt merito ſui ſine propria paſſione,cum ſit natura prius illa:ergo non eſt idem realiter illi per regulam poſitam per ipſummet in tertia quæſtione quolibetorum articu.tertio, ubi habet, uniuerſaliter enim quòd cõuenit alicui,ſic ꝙ omnimoda contradictio ſit illud eſſe ſine hoc,hoc eſt idem realiter illi, & per oppoſitũ ubi non eſt omnimoda contradictio, non oportet idem eſſe omnino. K * {Et mirum etiam de Ioan.de bac.in quolibetis,quoli.1.quæſtione qua quærit utrum Ariſtote.& Commenta.rationabiliter negauerunt creationẽ, ubi tenet contra Scotum,ꝙ eſſe & non eſſe ſunt extrema ordine naturę, & non ſolum dependens,& independens ex malo intellectu illius propoſitionis,unde in æternis non poteſt intelligi aliquod ſignum in quo priuatio, aut non eſſe poſitiue competere poſſit.uide primo Cœli in commẽ.115.in calce commenti contra Plato.} Nec ualet ſi pro Scoto dicatur ꝙ ſubiectum ad propriam paſſionem dupliciter comparari poteſt.uno modo ſecundum eſſentiam, inquantum uidelicet non dependet ab alia. alio modo inquantum eſt cauſa neceſſaria reſpectu illius. primo quidem modo ſubiectum quantum eſt merito ſui poteſt eſſe ſine propria paſſione, ſed non ſecundo modo, & eſt reſponſio eius ſeptimo Metaphy.quæſtione prima. Nam data iſta reſponſione adhuc argumentum ſtat in ſuo uigore, quia nõ eſt omnimoda cõtradictio,ſubiectum poſſe eſſe ſine propria paſſione, ſed ſolum ex perte qua eſt cauſa. Præterea.Retorqueo argumentum quo ad iſtam rationem,quia etiam ſubiectum ſecundum, quòd eſt cauſa neceſſaria paſſionis, eſt natura prius ipſa paſſione,ſed prius ſecũdum naturam ſub ratione,qua eſt prius, poteſt eſſe ſine poſtriori.ergo ſubiectum & ſecundum ſuam eſſentiam abſolute cõſideratum, & etiam ſub ratione qua cauſa poteſt eſſe ſine propria paſſione:& ita ſequitur ꝙ demonſtratio non eſt ſimpliciter neceſſariorum, & impoſſibilium ſimpliciter aliter ſe habere contra Ariſtote. & ueritatem. Sed illud quod decepit ipſum,ſi fas eſt ita loqui de tanto uiro, fuit,quia non diſtinxit de ſeparatione ſecundum eſſe, qua utebatur ea Plato,& de ſeparatione ſecundum intellectum,qua utebatur ea Ariſto. L
Nec auctoris Ariſto.mouet,quam allegat ex ſeptimo Metaphyſi.tex.com.quarto, ubi probat ſubſtantiam eſſe priorem ratione,cognitione, tempore, & natura.Nam ſecundum expoſitionem diui Thomæ probatio illa, nullũ enim aliorum quæ prædicantur ſeparabile eſt, ſola autem ſubſtantia ſeparabilis. adducitur ad probandam prioritatem temporis,& non prioritatem naturæ.& ſecundum expoſitionem Auerr.illa probatio communiter deſeruit ad quãlibet primitatem, & Ariſtote. ſecundum ipſum intellexit nullum accidentium eſſe ſeparabile à ſubſtantia, quia uniuerſalia accidentium diffiniuntur per eſſe in ſubiecto, & iſtamet eſt expoſitio Ariſtote.primo Phyſico.tex.com.14. & ita iſta ſeparatio eſt quantum ad intellectum, dum dicitur in diffinitione prioris,quòd poteſt ſeparari ab alio, & aliud non ab ipſo. Et confirmatur.quia Commenta.quarto Phyſico.commẽ.97.contrà Gale.inquit,quòd quia tempus non imaginatur ſine motu, & motus poteſt imaginari extra tempus, ſignificat hoc quòd motus præcedit tempus naturaliter, & quòd tempus accidat motui, licet conſequentia ſe complete, & dicit expreſſe ꝙ iſta fuit opinio M
Ariſtote. & non ſicut intellexit Galenus. & manifeſte patet ex illo loco ꝙ prioritas naturæ de motu reſpectu temporis probatur.quia poteſt abſtrahi per primam operationem intellectus,cum in diffinitione motus nõ ponatur tempus,ſed in diffinitione temporis ponitur motus.nõ autem intellexit Commen.motum poſſe imaginari eſſe ſine tempore: nam duodecimo Metaphyſi. commen.29. expreſſe habet quòd impoſſibile eſt imaginari motum ſine tempore. * {Amplius Porphyrius in communitatibus oſtendit ꝙ genus eſt natura prius differẽtiis, quia ſubſtãtia animata ſenſibilis poteſt ſubintelligi,eſto ꝙ nõ ſit rationale,nec irrationale. Ecce quõ illa prioritas naturæ eſt quo ad intellectum. Aduerte tamen ꝙ in primo ſenſu, etiam quãqꝫ utitur ea.Ariſtote.& Commenta.uidelicet.quo ad ſeparationem ſecundum eſſe.ut patet ſecundo de Anima.tex. com.decimoſeptimo,de Senſu tactus reſpectu aliorum ſenſuum, & de uirtute motiua reſpectu aliarum uirtutum, ut patet ibi, ſed dico ꝙ hoc non eſt ſemper uniuerſaliter uerum.}

Poſterius

Quicquid ſeparatur in eſſe, ſeparatur rõne & non conuertitur.

Cõtra Scotum.

*ADDI.

Euaſio. Scoti in 7. Metaphy.

Impugna.

Nullum accidentiũ eſſe ſeparabile à ſubſtantia, quomodo intelligitur.